

DIVADLO

Lars Norén (na snímku) patří k nejdůležitějším postavám současného skandinávského dramatu, kromě psaní her, románů a poezie pracuje též jako umělecký ředitel Riksteaternu ve Stockholmu. U nás se zatím jeho dílo příliš nehrálo. Tento pátek 10. 12. ostravská Divadelní společnost Petra Bezruče uvádí v české premiéře hru **Chaos je sousedem Boha** z roku 1982. Norén se proslavil jako sociologizující autor zaměřený na situaci v západních velkoměstech a jeho vidění společnosti je velice tvrdé, až agresivní. Ostravská premiéra nás zavede do zatuchlého švédského hote-

lu na pokraji bankrotu, kde se rodina složená ze smrtelně nemocné matky, alkoholického otce, jejich potomků – blázna a kriminálního – a dalších bizarních existen-

ci pokouší dát znovu dohromady. Komedii plnou černého humoru režíroval Josef Janík.

Tzv. sociální divadlo, jež má kromě uměleckých ambicí také záměr integrovat lidi s různým druhem postižení do společnosti, se u nás v poslední době vcelku slušně etabluje. Mezi nejstarší a také nejúspěšnější průkopníky tohoto trendu patří Bohnická divadelní společnost, jejíž soubor tvoří vedle zdravých lidí pacienti psychiatrické léčebny. V tomto týdnu uspořádá BDS v pražském klubu Roxy hned dvě premiéry. Ve čtvrtek 9. 12. představí své pojetí slavného kousku Alfreda Jarryho **Král Ubu**, nazítří pak autorskou performanci **Nahý život**. V té účinkující vytvářejí za pomoci DJ a sound systému koláž z textů F. Pessoa, L. Buñuela nebo Franze Kafky.

- PT -

SVĚTĚ

Respekt v. 10/2004

Rodina není oázou klidu

Bezručovo divadlo hraje Chaos je sousedem Boha

Jiří P. Kříž

Divadlo Petra Bezruče se po čtrnácti letech vrátilo k švédskému dramatikovi Larsi Noréni.

Jako jediné u nás uvedlo v roce 1991 jeho Noc je matkou dne, nyní v něm režisér Josef Janík nastudoval volné pokračování – Chaos je sousedem Boha.

Norén (*1944) patří k velkým skeptikům. Zachytil společnost ekonomické recese 80. let. V jeho hrách se ke slovu dostávají bezdomovci, prostitutky, narkomani, pedofilové, vrazi. Všechno u něj pramení v dramatické absurditě, z her tryská exprese, nevyhýbá se ani politice. Často reaguje na události ve světě. K vyjádření problému a konfliktu vystačí většinou se třemi, čtyřmi postavami.

Pětistek, ale značně povadlý, je geometrickým obrazcem jeho Chaosu.

Rodina na pokraji ekonomického krachu, bez příjmu z „rodinného stříbra“ – špinavého hotýlku, jehož klid v sousedství rušné železnice je iluzorní, nedosažitelnou hodnotou. Otec alkoholik, matka umírá na rakovinu, starší syn kriminálník, mladší schizofrenik. A rodinný přítel, jediný host hotelu, kumpán k láhvi.

Jedno místo, jedna noc. Ernsta, Helenu, Franka a Rickyho zastihl autor v podstatě tam, kde je ve hře Noc je matkou dne opustil. Rozpad vztahů, touha obou synů otce zabít, bezvýchodnost situací, to všechno pokračuje. Helena si píchá morfium, v epilogu hry poslední. Jediná výhra k inscenaci: Marcela Čapková, která ji představuje, si ukliďující injekci vrazí do stehna zbytečně teatrálně.

Norbert Lichý (Ernst) vystavěl další z věrohodných, alkoholem na

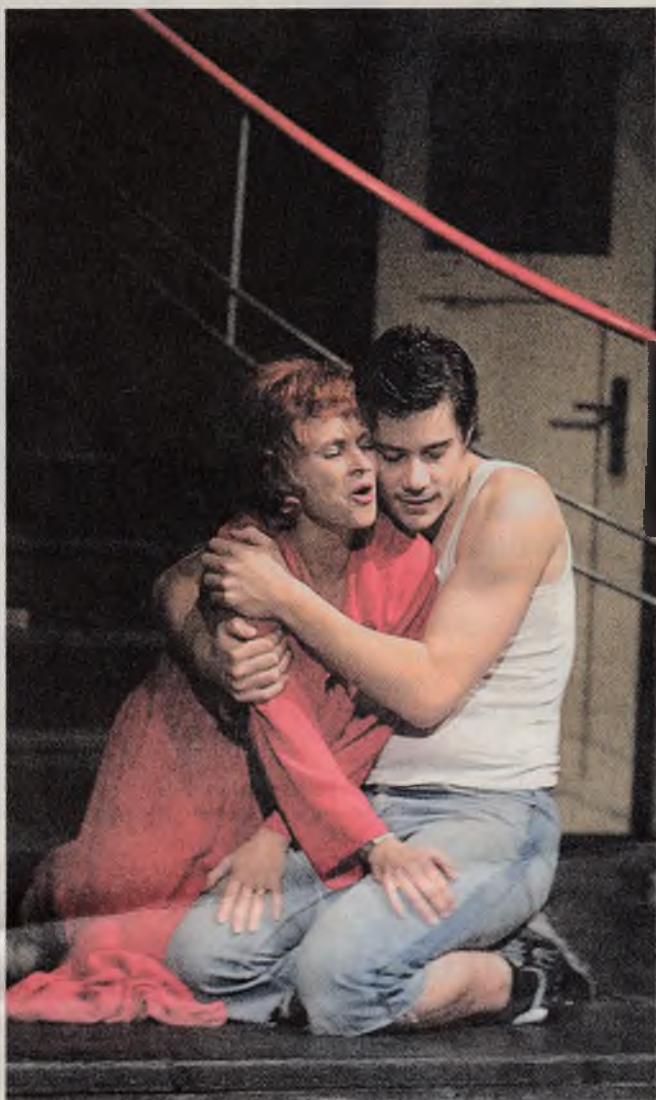
molekuly rozložených postav společenského outsidera. Čapková hraje vyčerpanou Helenu v oscilování mezi záblesky naděje a bezvýchodnosti. Tomáš Dastlík jako Frank vystavuje na odív finanční bezstarostnost, ale prohledává otcovy kapsy a krade mu whisky. Lukáš Burian se jako novic v DPB uvedl pěknou studií labilního Rickyho. Jan Monczka v příteli Rexovi má jenom jednostrannou příležitost proměnit hlavně úvod hry na dialog.

Příběh ve zšeřelé výpravě Marty Roszkopfově doprovází stejně temný hudební part Lichého. Divákovi při inscenaci Chaos je sousedem Boha volno rozhodně není. Kvalitou patří ale také tento Norénův opus k naléhavým a divadlo se jeho nastudováním nepřímo zavázalo uvést do života také třetí část autorovy pilotní trilogie – Odvahu zabít.

Marcela Čapková (Helena), Norbert Lichý (Ernst).

Premiéra dramatu

CHAOS JE SOUSEDEM BOHA. Záběr ze zkoušky dramatu, které bude mít zítra premiéru v ostravském Divadle Petra Bezruče.

FOTO: MAFA - JAROSLAV OŽANA

Divadlo nabídne drama z bankrotujícího hotelu

Ostrava (mao) - Čtyřčlenná rodina v osidlech bankrotujícího hotelu, napjaté vztahy mezi dětmi a rodiči se silnou dávkou černého humoru - to je hlavní osnova nejnovější inscenace v Divadle Petra Bezruče v Ostravě Chaos je sousemem Boha.

Jedno z nejúspěšnějších divadel uplynulé sezony zkouší experiment. „Čekáme, jak divák tuto náročnou hru přijme. Není to nic jednoduchého jako třeba Trainspotting nebo Popcorn. Náš divák má 16 - 20 let, uvidíme jak bude reagovat,“ říká umělecký šéf Divadelní

společnosti Petra Bezruče Norbert Lichý, který v inscenaci ztvární roli otce.

Norbert Lichý, oblíbený herecký představitel, který například ztvárnil Švejka je zároveň autorem hudby k inscenaci. Drama nastudoval Josef Janík, který je považován za perfekcionista „Je to velká škola pro herce, to jak režisér vysvětluje zákonitosti gesta nebo vedení dialogů,“ dodává Norbert Lichý

Chaos je sousemem Boha od švédského dramatika Larse Noréna bude mít premiéru zítra v 19 hodin.

Elektronický archiv deníku PRÁVO spravovaný společností NEWTON Information Technology, s. r. o.
<http://pravo.newtonit.cz>

Datum: 14.01.2005

Autor: Jiří P. Kříž

Zdroj: Právo, příl. Severní Morava a Slezsko

Strana: 11

roč. 15, č. 11

Rodina není oázou klidu

Bezručovo divadlo hraje Chaos je sousem Boha

Divadlo Petra Bezruče se po čtrnácti letech vrátilo k švédskému dramatikovi Larsi Norénovi.

Jako jediné u nás uvedlo v roce 1991 jeho Noc je matkou dne, nyní v něm režisér Josef Janík nastudoval volné pokračování - Chaos je sousem Boha.

Norén (*1944) patří k velkým skeptikům. Zachytil společnost ekonomické recese 80. let. V jeho hrách se ke slovu dostávají bezdomovci, prostitutky, narkomani, pedofilové, vrazi. Všechno u něj pramení v dramatické absurditě, z her tryská exprese, nevyhýbá se ani politice. Často reaguje na události ve světě. K vyjádření problému a konfliktu vystačí většinou se třemi, čtyřmi postavami.

Pětiletý, ale značně povadlý, je geometrickým obrazem jeho Chaosu. Rodina na pokraji ekonomického krachu, bez příjmu z „rodinného stříbra“ - špinavého hotýlku, jehož klid v sousedství rušné železnice je iluzorní, nedosažitelnou hodnotou. Otec alkoholik, matka umírá na rakovinu, starší syn kriminálník, mladší schizofrenik. A rodinný přítel, jediný host hotelu, kumpán k láhvi.

Jedno místo, jedna noc. Ernsta, Helenu, Franka a Rickyho zastihl autor v podstatě tam, kde je ve hře Noc je matkou dne opustil. Rozpad vztahů, touha obou synů otce zabít, bezvýchodnost situací, to všechno pokračuje. Helena si píchá morfium, v epilogu hry poslední. Jediná výhrada k inscenaci: Marcela Čapková, která ji představuje, si uklidňující injekci vráží do stehna zbytečně teatrálně.

Norbert Lichý (Ernst) vystavěl další z věrohodných, alkoholem na molekuly rozložených postav společenského outsidera. Čapková hraje vyčerpanou Helenu v oscilování mezi záblesky naděje a bezvýchodností. Tomáš Dastlík jako Frank vystavuje na odiv finanční bezstarostnost, ale prohledává otcovy kapsy a krade mu whisky. Lukáš Burian se jako novic v DPB uvedl pěknou studií labilního Rickyho. Jan Monczka v příteli Rexovi má jenom jednostrannou příležitost proměnit hlavně úvod hry na dialog. Příběh ve zšeřelé výpravě Marty Roszkopfově doprovází stejně temný hudební part Lichého. Divákovi při inscenaci Chaos je sousem Boha volno rozhodně není. Kvalitou patří ale také tento Norénův opus k naléhavým a divadlo se jeho nastudováním nepřímo zavázalo uvést do života také třetí část autorovy pilotní trilogie - Odvahu zabít.

Marcela Čapková (Helena), Norbert Lichý (Ernst).

Foto PRÁVO - Jiří P. Kříž

Bezruči připravují novou premiéru

Hra Chaos je sousedem Boha volně navazuje na inscenaci Noc je matkou dne

OSTRAVA (ČTK) – Českou premiéru hry současného švédského dramatika Lase Noréna Chaos je sousedem Boha chystá v Ostravě Divadlo Petra Bezruče.

Hra volně navazuje na inscenaci Noc je matkou dne, kterou divadlo před několika lety rovněž uvádělo, řekl umělecký šéf divadla Norbet Lichý.

Představení zavede návštěvníky do bankrotujícího hotelu, v němž se setkávají otec, který je notorický

alkoholik, smrtelně nemocná matka, jejich dvě děti, z nichž jedno je blázen a druhé kriminálník, a bývalý bachař.

„Norén odhaluje téma rodiny ve všech svých hrách a analyzuje rozpad vztahů,“ podotkl Lichý s tím, že jde částečně o autobiografickou hru. Norén sám byl totiž hospitalizován na psychiatrické klinice kvůli schizofrenii.

Ve hře se objevují stejné postavy jako v inscenaci Noc je matkou

dne, jsou však o 11 let starší a Norén je i jinak pojmenoval. Přesto se jejich charakteristika a vzájemné vztahy rodičů a dvou synů v základních rysech shodují.

Lichý, který v první hře hrál nejmladšího syna, se v chystané premiéře ujme role otce. „Víc mi asi sedí ten otec,“ uvedl Lichý.

Divadlo by s hrou rádo jezdilo i hostovat. Problém však podle Lichého bude najít vhodný prostor pro kulisy. Divadlo Petra Bezruče

je totiž prostorově velmi atypické a využívá všech možností. Kulisy ke hře jsou stupňovité a umístěné v několika rovinách.

Divadlo zatím neuvažuje o inscenaci Norénovi hry Odvaha zabít, kterou lze považovat za pokračování dvou předchozích děl. Chce totiž nejprve počkat, jak budou diváci, převážně mezi 16 až 20 lety, na hru reagovat.

Premiéru hry divadlo uvede 10. prosince od 19:00.

9. 12. 2010. 10
Prof. SvK/CP